

A lejohet taklidi (imitimi) në akide?

Description

Nasir iben Abdurrahman iben Muhamed El-Xhedia

(Fragment i shkëputur nga libri: “*Et-Teklid fi bab el-akaid ue ahkamuhu*“, Darul Asimeh, Arabi Saudite 2005)

Para se të fillojmë shqyrtimin tonë në lidhje me këtë çështje, dëshiroj të sqaroj se me termin akide (besim, kredo) nënkuptojmë çdo çështje burimore (usulije) që ka lidhje me kredon për të cilin Allahu i lartmadhëruar na ka urdhëruar që ta besojmë, siç është p.sh. rasti i besimit tek Allahu i Lartësuar dhe cilësitë e Tij, tek engjëjt e Tij, librat e Tij, Ditën e Kiametit, besimin tek paracaktimi, tek e mira dhe e keqja e tij si dhe tek të gjitha çështjet e tjera të botës së fshehtë për të cilat na ka lajmëruar Allahu i Lartësuar dhe i dërguari i Tij (a.s.).

Dijetarët myslimanë janë ndarë në tre mendime të ndryshme në lidhje me çështjen e *taklidit* (imitimit) në akide. Më poshtë do të vijojmë me shkoqitjen e argumenteve të ofruara nga ithtarët e secilit mendim.

Mendimi i parë: Taklidi në akide është i ndaluar

Sipas përfaqësuesve të këtij mendimi taklidi në akide është i ndaluar, për rrjedhojë çdo njeri i cili shariatikisht është i obliguar të besojë e ka për detyrë që të shqyrtojë kritikisht argumentet e akides. Ata të cilët janë bërë flamurtarë të këtij mendimi kanë qenë kryesisht kelamistët dhe një grup *fukaha*-shë (juristësh) [1]. Për këtë ata janë mbështetur në argumentet e mëposhtme [2]:

[1] Allahu i Lartësuar i ka urdhëruar robërit e Tij që të mendojnë, sodisin dhe meditojnë mbi çështjet dhe siç dihet mirë [në ligjin Islam] origjina e një urdhërimit tregon për të qenët vaxhib të çështjes së urdhëruar. Fakti që taklidi bie në kundërshtim me urdhërimin e Allahut (xh.sh.) është provë se imitimi në akide është i ndaluar. Ky fakt mund të shihet qartë edhe nga disa tekste kuranore. Ndër to mund të përmendim: “Thuaj (o Muhamed): “Udhëtoni nëpër botë e shikoni si ka qenë përfundimi i atyre para jush”. Shumica e tyre kanë qenë idhujtarë”. [3] “A nuk e shohin ata mbretërinë e qiejve e të Tokës dhe gjithçka që ka krijuar Allahu...” [4] “Vallë, a nuk përsiatin ata për Kuranin apo i kanë zemrat të kyçura?!” [5] Kur Allahu (xh.sh.) zbriti ajetin kuranor: ” Me të vërtetë, në krijimin e qiejve dhe të Tokës dhe në ndërrimin e natës e të ditës, ka shenja për mendarët” [6], profeti (a.s.) tha: “Mjerë për atë elexon këtë ajet dhe nuk mediton për të” [7]. Në tekstin kuranor gjenden edhe shumë ajete të tjera të cilat përmbajnë të njëjtin kuptim.

[2] Taklidi në akide është shariatikisht i përbuzur dhe i ndaluar. Allahu (xh.sh.) e ka përçmuar atë në shumë vende në Kuran. Ndër to mund të përmendim: “Po ashtu, në çdo vend që Ne kemi dërguar paralajmërues para teje, pasanikët e atij vendi thonin: “Ne i kemi gjetur etërit tanë në këtë fe dhe po ndjekim gjurmët e tyre”. (Çdo i dërguar) thoshte: “Po sikur unë t’ju kem sjellë (një fe) më të ndriçuar se ajo e të parëve tuaj?!” [8] Në një ajet tjetër Allahu (xh.sh.) ka kritikuar ehli kitabët për taklidin e tyre: “Në vend të Allahut, ata kanë zgjedhur për zot rabinët dhe murgjit e tyre...” [9]. Po ashtu Allahu (xh.sh.) na ka lajmëruar se jobesimtarët në Ditën e Kiametit do të thonë: ” “Dhe do të thonë: “O Zoti ynë, ne iu bindëm parisë tonë dhe eprorëve tanë, por ata na shmangën prej rrugës së drejtë [10]”. Në Kuran hasen edhe shumë ajete të tjera me përmbajtje të njëjtë.

[3] Ymeti mysliman kanë rënë dakord rreth domosdoshmërisë (vuxhub) së njohjes së Allahut (xh.sh.) dhe rreth faktit se kjo njohje nuk arrihet përmes taklidit (imitimit), sepse ai që imiton, mbështetet thjesht te fjalët e personit që ka zgjedhur për të imituar dhe nuk është i aftë të kuptojë nëse fjalët ethëna nga ky individ janë të sakta apo të gabuara.

[4] Është e domosdoshme që bazat e kredos islame të ngrihen mbi besimin e qartë dhe vendimtar. Ky pohim mbështetet në ajetin kuranor ku Allahu (xh. sh) thotë: “Dije se nuk ka zot tjetër të vërtetë përveç Allahut!” [11] dhe në ndjekim profetin në këtë urdhërime sepse Allahu (xh. sh) thotë: “Shkoni pas tij, që të jeni në rrugën e drejtë!” [12]. Besimi i pastër dhe përfundimtar në akide nuk arrihet përmes rrugësë

Date Created

16/10/2014

Author

erasmusi